

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Loudou ve věci

žalobce: **Z. M.**, narozený dne X
trvale bytem X
t.č. X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25/1292, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 8. 2018, č.j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, ústředí (dále jen „**žalovaná**“) ze dne 27. 8. 2018, č.j. X (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), jímž byly podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 528/1991 Sb.**“), a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí

České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 4. 2018, č.j. X (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „**správní orgán I. stupně**“) rozhodla tak, že podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 155/1995 Sb.**“) a čl. II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., od 1. 11. 2017 žalobci náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně v celkové výši 5 512 Kč měsíčně, přičemž podle nařízení vlády č. 343/2017 Sb. se od ledna 2018 zvyšuje procentní výměra ID důchodu na 3 066 Kč měsíčně, základní výměra ID důchodu na 2 700 Kč měsíčně, celkem náleží 5 766 Kč měsíčně.

II. Žalobní body

3. Žalobce nesouhlasil s výší invalidního důchodu, u které nedošlo k procentnímu navýšení koeficientu z důvodu, že správní orgán I. stupně nezohlednil, že je žalobce od 1. 7. 2014 zaměstnán v pracovním poměru u společnosti X s.r.o., u které je sociálně i zdravotně pojištěn. Toto uváděl již v námitkovém řízení proti prvostupňovému rozhodnutí, avšak žalovaná toto pochybení nenapravila. Byl přesvědčen, že mělo dojít k úpravě a novému výpočtu procentní výměry invalidního důchodu.
4. Dále namítal, že kontrolní lékařská prohlídka v námitkovém řízení dne 18. 6. 2018 vedená MUDr. J. C. proběhla zcela nestandardně, respektive se nekonala vůbec, neboť žalobce byl postaven před rozhodnutí bez lékařské prohlídky a bez aktuálního a skutečného zjištění jeho zdravotních problémů. Měl za to, že tato lékařská prohlídka by zvýšila jeho procentní neschopnost ve vztahu k míře poklesu pracovní schopnosti – invaliditě.
5. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, aby žalovaná započítala jeho poslední zaměstnání a aby byla provedena nová lékařská prohlídka zaměřená na posouzení jeho invalidity.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že dle dávkového spisu byl žalobci přiznán částečný invalidní důchod od 29. 7. 1987 pro značně ztížené obecné životní podmínky, částečný invalidní důchod byl od ledna 2010 přetransformován na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, žádostem o plný invalidní důchod nebylo vyhověno, žalobce dne 30. 8. 2017 uplatnil žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, podkladovým posudkem ze dne 12. 12. 2017 byl shledán invalidním pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 50%, bez KLP, tedy trvale.
7. Poukázala na to, že od 1. 1. 2010 zná český důchodový systém již jen jediný druh invalidního důchodu, u něhož se rozlišuje pouze stupeň invalidity, dříve existovaly dva

typy invalidity, tedy plná a částečná, a tomu odpovídající druhy invalidních důchodů, pokud došlo ke změně, byly orgány sociálního zabezpečení povinny znovu zkoumat splnění podmínky potřebné doby pojištění. Tato změna koncepce invalidního důchodu účinná od 1. 1. 2010 se promítla i do změny mechanismu výpočtu výše jeho procentní výměry, procentní sazba je odstupňována v závislosti na stupni invalidity, zákon tak vymezuje tři procentní sazby. Důsledkem změny stupně invalidity pak není zánik nároku na dosud vyplácený důchod, příjemce nepřestal být invalidním, při této změně se proto již znovu nezjišťuje splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na nový invalidní důchod a výše důchodu se nevypočítává z dosažených výdělků a doby pojištění, dojde pouze ke změně výše procentní výměry dosud vypláceného důchodu, vychází se z dosavadní procentní výměry, která se upraví pomocí přepočítacího koeficientu.

8. Podle nové právní úpravy byly transformovány i dosavadní invalidní důchody, částečné invalidní důchody se v závislosti na míře poklesu pracovní schopnosti změnily buď na důchod pro invaliditu prvního či druhého stupně, výše částečného invalidního důchodu byla přitom zakonzervována v téže výši, v jaké náležela ke dni 31. 12. 2009, poživatelé transformovaného částečného invalidního důchodu jsou dokonce chráněni před snížením výše důchodu při změně stupně invalidity z druhého na první.
9. Podle čl. II bod 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši. Tato tzv. malá důchodová reforma odstraňuje nedůvodné zvýhodňování poživatelů transformovaných částečných invalidních důchodů proti poživatelům invalidních důchodů nově přiznaných po 31. 12. 2009 a též proti poživatelům transformovaných plných invalidních důchodů. Podle zmíněného ustanovení pro určení nové výše invalidního důchodu tedy není rozhodné, zda pojištěnec při dosavadním pobírání invalidního důchodu současně vykonával výdělečnou činnost, či nikoliv, zásadní vliv na novou výši důchodu má výše důchodu vyplácená před změnou invalidity.
10. Problematika přepočítacích koeficientů byla řešena též správními soudy, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 7. 2015 č.j. 2 Ads 71/2015-16194 konstatoval, že analogická aplikace ust. § 34 zákona o důchodovém pojištění zde není možná, § 41 obsahuje komplexní úpravu i pro případ změny stupně invalidity, pro určení nové výše invalidního důchodu není rozhodné, zda pojištěnec současně vykonával výdělečnou činnost či nikoliv, důraz je kladen pouze na míru poklesu pracovní schopnosti.
11. Výše procentní výměry u nově přiznávaných důchodů po 1. 1. 2010 je stanovena v ust. § 41 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., podle ust. § 41 odst. 3 téhož zákona se při změně stupně invalidity nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, žalovaná k tomu uvedla též příslušný výpočet. Toto ustanovení tak umožňuje přepočítat přiznaný a již vyplácený invalidní důchod při změně stupně invalidity za pomoci koeficientů, nikoli však z výdělků ze souběžného zaměstnání při výplatě předchozího invalidního důchodu, jak žalobce požaduje. Žalobci byl vyplácený částečný invalidní důchod přetransformován podle zákona č. 36/2008 Sb. od ledna 2010 na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, s ohledem na čl. II.

přechodných ustanovení zákona č. 220/2011 Sb., kdy při KLP konané po roce 2011 došlo v případě žalobce ke změně stupně invalidity z prvního na druhý, nelze aplikovat ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. a přepočítat procentní výměru invalidního důchodu, zákonodárce totiž výslovně stanovil, že dosavadní invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně při změně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně bude náležet ve stejné výši, žalovaná tedy nijak nepochybila.

12. Žalobní námitka, dle které se žalovaná nezabývala námitkou ohledně výše důchodu, tak není důvodná, jestliže je výše nového důchodu u žalobce dána zákonem, nelze zjišťovat a vyžadovat žalobcovy údaje o době a výdělku ze zaměstnání, když přepočet výše procentní výměry není uzákoněn. Při změně stupně invalidity (nejde o nový invalidní důchod) se od 1. 1. 2010 již nezjišťuje splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na nový invalidní důchod a výše důchodu se nevypočítává z dosažených výdělků a doby pojištění, a to ani při zvýšení stupně invalidity a ani v případě, že nedojde díky přechodným ustanovením ke změně – zvýšení procentní výměry invalidního důchodu.
13. Ke druhému žalobnímu bodu sdělila, že zdravotní stav byl ve správním řízení přezkoumán dvakrát, a to v posudku ze dne 12. 12. 2017 a v posudku ze dne 18. 6. 2018, doložená zdravotní dokumentace byla dostačující pro posudkové řízení, byly vyhodnoceny všechny doložené odborné lékařské nálezy, závěr posudku byl převzat do napadeného rozhodnutí, zjištěná míra poklesu pracovní schopnosti neodpovídá nejvyššímu stupni invalidity. Důvodem uznání invalidity nejsou subjektivní pocity a úvahy žalobce, nýbrž jediné posudková rozvaha vycházející výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři dle platné vyhlášky o invaliditě.
14. Shrnul právní úpravu dle ust. § 38, § 39 odst. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 155/1995 Sb. a ust. § 8 odst. 1, § 5 písm. i) a § 8 odst. 9 zákona č. 528/1991 Sb. s poukazem na vyhlášku č. 359/2009 Sb. a její principy.
15. S ohledem na to, že žalobce zpochybnil správnost stanovení míry procentuálního poklesu pracovní schopnosti s poukazem na závažnost svého nepříznivého zdravotního stavu, navrhla dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 528/1991 Sb. vyhotovení nového posudku u posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která znovu a objektivně posoudí zdravotní stav žalobce a rozhodne o jeho zdravotním stavu a stupni invalidity dle platné právní úpravy. Bude pak najisto postaveno, zda je žalobce nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně či zda jeho nepříznivý zdravotní stav ke dni vydání napadeného rozhodnutí odpovídá invaliditě třetího stupně. Za současného stavu, kdy invalidita třetího stupně není posudkově prokázána, a nebude-li prokázána ani novým posudkem, nelze žalobě ani v tomto bodě vyhovět. Navrhla, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

16. Žalobce byl od 29. 7. 1987 poživitelem částečného invalidního důchodu. Jeho žádost o přiznání plného invalidního důchodu byla dne 18. 11. 2010 správním orgánem I. stupně zamítnuta, na základě posudku ze dne 4. 10. 2018 bylo konstatováno, že žalobce je od 1.

1. 2010 invalidní, jedná se o invaliditu prvního stupně, pokles pracovní schopnosti je o 40%.
17. Žádostí podanou dne 30. 8. 2017 žalobce požádal o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení jeho zdravotního stavu.
18. V posudku o invaliditě ze dne 12. 12. 2017 č.j. LPS/2017/2121-P4_CSSZ vypracovaném MUDr. P. L. z PSSZ-LPS pro Prahu 4 tento lékař dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobce k tomu, že jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zákona č. 155/1995 Sb., jehož rozhodující příčinou je arthrogryposis multiplex congenita (AMC, syndrom mnohočetných kloubních kontraktur) s mnohočetnými počínajícími kontrakturami kloubů. Z tohoto důvodu poklesla pracovní schopnost žalobce o 50 % a žalobce je invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., přičemž již nejde o invaliditu prvního stupně, ale o invaliditu druhého stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. b) daného zákona, den změny stupně invalidity je 1. 11. 2017, doba platnosti posudku je trvale. Shledal, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 9c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50%, procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění.
19. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 5. 4. 2018, správní orgán I. stupně odkázal na právní úpravu dle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. a čl. II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb. Uvedl, že žalobci vznikl před 1. 1. 2010 nárok na částečný invalidní důchod, který se od 1. 1. 2010 považoval za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení – LPS pro Prahu 4 ze dne 12. 12. 2017 žalobce již není invalidní pro invaliditu prvního stupně, ale byl od 1. 11. 2017 uznán invalidním pro invaliditu druhého stupně podle dle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 50%, žalobci tak náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně v dosavadní výši, skutečnost, že byl podle posudku shledán invalidním pro invaliditu druhého stupně, je tedy bez vlivu na výši vypláceného invalidního důchodu.
20. Žalobce podal dne 9. 5. 2018 proti prvostupňovému rozhodnutí námitky, ve kterých poukázal na to, že posudkový lékař neměl k dispozici všechny potřebné lékařské zprávy, neprovedl prohlídku žalobce, měl za to, že splňuje podmínky pro uznání třetího stupně invalidity. Dále vytýkal správnímu orgánu I. stupně, že výše invalidního důchodu zůstala nezměněna, chybně nedošlo k procentuálnímu navýšení koeficientu této procentní výměry, neboť není nikde uvedeno, že žalobce je od 1. 7. 2014 zaměstnán u společnosti X s.r.o. a je sociálně a zdravotně pojištěn, mělo tak dojít k úpravě výše invalidního důchodu.
21. V posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 18. 6. 2018 č.j. LPS/2018/438-NR-PRH_CSSZ vypracovaném oddělením lékařské posudkové služby žalované dospěl lékař MUDr. J. C. ke stejným závěrům, jaké byly uvedeny v posudku ze dne 12. 12. 2017, tj.

že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zákona č. 155/1995 Sb., z tohoto důvodu poklesla pracovní schopnost žalobce o 50% a žalobce je invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., nejde již o invaliditu prvního stupně, ale od 1. 11. 2017 jde o invaliditu druhého stupně podle dle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. Posuzující lékař shledal, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je arthrogryposis multiplex congenita, syndrom mnohočetných kloubních kontraktur, stav po opakovaných ortopedických operacích od dětského věku. K námitkám žalobce uvedl, že hodnotil srovnatelně v kategorii těžké omezení hybnosti obou DKK, zvolil horní hranici daného rozmezí s přihlédnutím ke všem komorbiditám bez dalšího navýšení, i nadále se jedná o invaliditu pouze ve druhém stupni, námitkám nelze vyhovět. Lékař uvedl, že vycházel z objektivně zjištěného zdravotního stavu žalobce a jeho funkčních důsledků, o nichž nejsou pochybnosti, mezi doloženými nálezy nejsou rozpory, které by se týkaly skutečností rozhodných pro posudkový závěr. Jedná se o zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole XV., odd. B, položce 9c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50%, procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Dle záznamu o jednání ze dne 18. 6. 2018 byl žalobce jednání lékařské posudkové služby přítomen, jeho zdravotní stav byl lékařem posouzen, žalobce byl seznámen s výsledkem posouzení zdravotního stavu.

22. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 27. 8. 2018 žalovaná shrnula, že žalobci byl rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 29. 7. 1987 přiznán částečný invalidní důchod, zdravotní stav žalobce byl dne 4. 10. 2010 posouzen lékařem OSSZ Plzeň- město se závěrem, že žalobce byl částečně invalidní od 12. 1. 1981, poukázala na čl. II. bodu 8 zákona č. 306/2008 Sb., který změnil zákony v oblasti důchodového pojištění a na základě kterého od 1. 1. 2010 náležel žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Konstatovala, že při kontrolní lékařské prohlídce dne 26. 4. 2011 lékař PSSZ shledal, že žalobce je invalidní v prvním stupni s poklesem pracovní schopnosti 40 %, poukázala na čl. II. bod 3 zákona č. 220/2011 Sb., dle kterého vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. 1. 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši. Vyšla z přezkumu zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobce provedeného jejím lékařem dne 18. 6. 2018, když jeho závěry citovala, žalobce byl tímto lékařem shledán od 1. 11. 2017 invalidním ve druhém stupni invalidity. Aplikovala ust. § 39 odst. 1, § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. a čl. II. bod 3 zákona č. 220/2011 Sb., dospěla k závěru, že správní orgán I. stupně postupoval správně, pokud žalobci přiznal invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně v celkové výši 5 512 Kč měsíčně, neboť invalidní důchod náleží v dosavadní výši, i když se změní stupeň invalidity, z tohoto důvodu námitky žalobce zamítla. Konstatovala, že pokles pracovní schopnosti žalobce celkově činí 50% a jsou tak splněny podmínky pro vznik invalidity druhého stupně.

23. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

24. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán

(§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

25. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
26. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod . podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
27. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995/ Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
28. Podle ust. § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. nárok na důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.
29. Podle čl. II. bod 8 věta druhá a třetí zákona č. 306/2008 Sb., kterým byl změněn zákon č. 155/1995 Sb. a zákon č. 582/1991 Sb., částečný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, s výjimkou částečného invalidního důchodu uvedeného v bodě 9, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %, a za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně v ostatních případech. Za den přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně podle věty první se považuje den, od něhož byl přiznán plný invalidní důchod; za den přiznání invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně nebo pro invaliditu prvního stupně podle věty druhé se považuje den, od něhož byl přiznán částečný invalidní důchod.
30. Podle čl. II bod 3 věta první zákona č. 220/2011 Sb., kterým se s účinností od 1. 1. 2012 změnil zákon č. 155/1995 Sb., vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši, a je-li zjištěna invalidita třetího stupně, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu nejvyšší koeficientu 2.
31. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl od roku 1987 poživitelem částečného invalidního důchodu, který mu byl pravidelně vyplácen a valorizován, od 1. 1. 2010 byl tento důchod na základě čl. II. bodu 8 zákona č. 306/2008 Sb. transformován na invalidní důchod prvního stupně, a to vzhledem k tomu, že šlo o pokles pracovní schopnosti žalobce o 40 % (tedy nikoli nejméně o 50 %); to bylo správním orgánem konstatováno

v rozhodnutí ze dne 18. 11. 2010. Žalobce jako poživatel invalidního důchodu prvního stupně v roce 2018 požádal o změnu výše invalidního důchodu resp. o jeho zvýšení, protože měl za to, že dosahuje třetího stupně invalidity. Správním orgánem I. stupně a následně žalovanou však bylo na základě provedených posudků o zdravotním stavu žalobce zjištěno, že u žalobce došlo od 1. 11. 2017 ke změně stupně invalidity z prvního na druhý, nikoli na třetí stupeň.

32. V této situaci, kdy se jednalo o nárok na částečný invalidní důchod vzniklý před 1. 1. 2010, (transformovaný od 1. 1. 2010 na invalidní důchod prvního stupně) a lékařská prohlídka konaná po roce 2011 zjistila invaliditu druhého stupně, správní orgány obou stupňů zcela správně vyšly z čl. II bod 3 věta první zákona č. 220/2011 Sb., dle kterého náležel žalobci i při této změně invalidní důchod v dosavadní výši, nebylo tedy možné přistoupit k jeho zvýšení, i když u žalobce byl na základě provedeného přezkumu zjištěn vyšší stupeň invalidity.
33. Právní úprava invalidních důchodů účinná od 1. 1. 2010 je postavená na principu, dle kterého v případě změny stupně invalidity již existujícího nároku na invalidní důchod tento nárok na dosud vyplácený důchod nezaniká, příjemce nepřestal být invalidním, dojde pouze ke změně výše procentní výměry dosud vypláceného důchodu. Při změně stupně invalidity se proto již znovu nezjišťuje splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na nový invalidní důchod a výše důchodu se nevypočítává z dosažených výdělků a doby pojištění. Při změně stupně invalidity se podle ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. přepočítává přiznaný a již vyplácený invalidní důchod za pomoci koeficientů, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, nikoli však z výdělků ze souběžného zaměstnání při výplatě předchozího invalidního důchodu. Dané ustanovení § 41 odst. 3 se však na žalobce nevztahuje z důvodu speciální úpravy stanovené v přechodném ustanovení čl. II bod 3 zákona č. 220/2011 Sb., v jeho případě tak přepočet procentní výměry dle ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. nebylo možné aplikovat, neboť invalidní důchod mu i při změně stupně invalidity z prvního na druhý náležel v dosavadní výši. Nemohlo tak být přihlíženo ani k zaměstnání žalobce, které vykonával od 1. 7. 2014, tato skutečnost byla irelevantní. Žalovaný tak postupoval zcela v souladu se zákonem, námitka žalobce je nedůvodná.
34. V projednávaném případě žalobce rovněž zpochybňoval závěry posudkového lékaře, ze kterých vycházela žalovaná, a navrhoval nové posouzení jeho zdravotního stavu. S ohledem na to soud nechal vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky v Praze, která soudu předložila posudek ze dne 8. 8. 2019, číslo jednací 2019/1058-PH (dále jen „**posudek MPSV**“), který soud provedl jako důkaz; soud sám není oprávněn zdravotní stav žalobce zkoumat.
35. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav,

dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.

36. Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise: MUDr. M. Č., další lékař: MUDr. P. K. s odborností ortopedie. Z posudku vyplývá, že žalobce nebyl na jednání komise přítomen, komise při zpracování posudku vyšla ze spisové dokumentace, tj. soudní spis, dokumentace PSSZ LPS pro Prahu 5 a 4, dokumentace praktické lékařky MUDr. C. a z dokumentace vedené lékařem Zdravotnického střediska Pankrác, kterou považovala za dostatečnou. V posudku MPSV je podrobně popsána anamnéza žalobce, a to i anamnéza posudková a pracovní, lékařské zprávy, ze kterých komise vycházela a diagnózy žalobce. Dle posudkového zhodnocení má žalobce postiženy obě dolní končetiny, absolvoval operační zákroky (1971 prolongace Achillových šlach, 5/2008 nenastoupil k dohodnutému operačnímu zákroku, v 9/2016 extirpace hlavičky proximálních článků druhého a třetího prstu levé nohy), dominuje porušený stereotyp chůze, který ovlivňuje i ostatní složky pohybového aparátu, špatně udržuje rovnováhu při funkčně rozdílné délce končetin, má kulatá záda, patrné skoliotické držení vzhledem k nestejnému rozsahu pohybů v obou kolenních kloubech s rozdílnou možností extenze kolen, což vede i k šikmému postavení pánve, jako by pravá končetina byla delší. V době rozhodné pro posouzení léky pravidelně neužíval, neprováděl pravidelnou rehabilitaci, v dostupných nálezech nebylo popsáno ztuhnutí kloubů kyčelních nebo kolenních, dominuje deformita obou nohou (prstů, plochonoží, prominence dorsa nohy, deformita přednoží), s přítomností svalové slabosti při výrazné hypotrofii svalstva obou bérců.
37. Komise shledala, že se u posuzovaného jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je arthrogryposis multiplex congenita, vrozená deformita obou nohou, charakter a intenzita zdravotního postižení je z funkčního hlediska srovnatelná s písm. c) položky 9 oddílu B kapitoly XV., s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 50 %, tj. na horní hranici daného rozmezí (35-50), v tomto bodovém zhodnocení jsou zohledněny i další zdravotní potíže jmenovaného, které se vyskytují v souhrnné klinické diagnóze, komise neshledala důvod pro podřazení zdravotního postižení pod písm. d) a e) položky, neboť popis zdravotního postižení neobsahuje projevy zde uvedené. Uvedla, že změna stupně invalidity nastala dnem 1. 11. 2017 (lékařským nálezem MUDr. V. V.). Komise nepopřela, že žalobce je svým ortopedickým postižením závažným způsobem hendikepován, nicméně pro podřazení zdravotních postižení pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce musí být splněna tam uvedená kritéria. Shledala, že žalobce je schopen fyzicky nenáročné práce, sedavého zaměstnání s občasným popocházením, není schopen práce fyzicky namáhavé s přetížením dolních končetin, trvale ve stoje, práce náročné na pohybovou mechaniku dolních končetin, s dlouhými pochůzkami, vhodné zhotovení ortopedické obuvi. Posudková komise v posudku MPSV dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž šlo o invaliditu druhého stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. a nešlo o invaliditu třetího stupně, a dále, že šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého pracovního stavu nejméně o 50%, nedosahoval však více než 69%, den změny stupně invalidity byl 1. 11. 2017.

38. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019 č.j. 8 Ads 138/2017-40 k tomu tento soud uvedl, že: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).*” V souladu s tímto rozsudkem soud uvádí, že mu nepřísluší hodnotit posudek MPSV z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudek vychází. Soud může posudek hodnotit pouze z hlediska jeho celistvosti a přesvědčivosti, přitom je nezbytné též posoudit, zda existují jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.
39. Soud shledal, že posudek MPSV požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve druhém stupni invalidity, splňuje, posudková komise objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr při posouzení procentního poklesu pracovní schopnosti žalobce. Komise rozhodovala v řádném složení, kromě předsedkyně komise - posudkové lékařky byl členem též lékař z oboru ortopedie, tedy z toho oboru, do něž spadá i žalobcovo postižení, které bylo shledáno za hlavní příčinu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku je zřejmé, že posudková komise hodnotila veškerou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici, jednalo se o dokumentaci z různých zdrojů, v posudku byly popsány konkrétní odborné nálezy, ze kterých komise vycházela, z těchto podkladů pak bylo zjištěno, že rozhodující příčinou obtíží žalobce je arthrogryposis multiplex congenita, vrozená deformita obou nohou, tedy stejná příčina, jakou shledaly též oba posudky vyhotovené ve správním řízení, rovněž z hlediska hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce posudek MPSV shodně stanovil pokles ve výši 50 %, což odpovídá druhému stupni invalidity. Posudek MPSV tak zcela potvrdil správnost obou předchozích posudků, mezi těmito posudky nejsou žádné rozpory.
40. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudku MPSV, s ohledem na jeho komplexnost, přesvědčivost a úplnost neshledal potřebu provádět další dokazování. Žalobce žádné důkazy, které by mohly závěry tohoto posudku zpochybnit, nepředložil, ani nenavrl.
41. Soud neshledal pochybení v postupu posudkové komise, která při vyhotovení posudku MPSV neprovedla vlastní vyšetření žalobce, neboť žalobce byl přítomen u posudkového jednání v námitkovém řízení dne 18. 6. 2018, jeho zdravotní stav byl posudkovým lékařem posouzen, posudek MPSV pak stanovil závěry shodné s posudkem ze dne 18. 6. 2018. Příslušná žalobní námitka o tom, že žalobce nebyl řádně vyšetřen, je tak nedůvodná.

42. Žalobce namítal nesprávnost části posudkového zhodnocení, dle kterého nebylo v dostupných nálezech popsáno ztuhnutí kloubů kyčelních nebo kolenních, dominuje deformita obou nohou (viz strana 5 posudku MPSV), v této souvislosti poukazoval na zprávu emeritního přednosta ortopedické kliniky 2. LF v Motole doc. MUDr. V. S. z března 2008, popřípadě na posudek jmenovaného z prosince 2007, kde se dle názoru žalobce ztuhnutí kloubu popisuje. Uvedené zprávy jsou součástí správního spisu, a byly tedy k dispozici též posudkové komisi MPSV (která zprávu doc. S. zmiňuje), namítané ztuhnutí kloubů v nich však uvedeno není (soud při jednání dne 12. 4. 2021 v rámci rekapitulace správního spisu uvedené zprávy přečetl). Námitka je tak nedůvodná.
43. V posudku MPSV komise přezkoumávala zdravotní stav žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí, v souladu s tím za rozhodnou dobu považovala nejpozději stav k 27. 8. 2018, s tím, že změnu stupně invalidity stanovila k 1. 11. 2017. Dle ust. § 75 odst. 1 s.ř.s. soud při přezkoumávání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Jakékoli pozdější skutečnosti týkající se zdravotního stavu žalobce tak již nemůžou mít k napadenému rozhodnutí časovou vazbu, a tudíž nemůžou být z hlediska projednávané věci relevantní. Namítá-li žalobce, že později u něj došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu, může tyto skutečnosti uplatnit v novém řízení u příslušných správních orgánů.
44. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto jí zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.
45. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 12. dubna 2021

JUDr. Tomáš Louda v. r.

samosoudce